

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

Sayı : 10712557-136.99
Konu : Kurban Bayramı

DAĞITIM YERLERİNE

Kurban Bayramı sebebiyle hayvanlarla daha fazla temas edilmesi ve kurban eti tüketilmesi, bazı zoonotik hastalıklara maruz kalma riskini artırmaktadır. Bu sebeple Kurban Bayramı'nda kurbanlık hayvan nakli ve alımından başlayarak etlerin tüketilmesine kadar sağlık ve hijyen kurallarına azami özen gösterilmesi çevre ve toplum sağlığı açısından çok önemli bulunmaktadır.

Ülkemizde bu hususta önem arz eden zoonotik hastalıkların başında kist hidatik, şarbon, bruselloz, kırmızı kongo kanamalı ateşi, tüberküloz, toksoplazmoz ve teniyoz gelmektedir.

Kurban Bayramlarında özellikle dikkat edilmesi gereken kist hidatik hastalığı; insanların karaciğer, akciğer, dalak, beyin gibi iç organlarında kistler oluşturarak ölümüne sebep olabilen bir hastalıktır. Hastalık insanlara etçil hayvanlar özellikle de köpekler tarafından bulaştırılmaktadır. Hasta hayvanların kesilmesi ve pişmemiş kistli sakatatlarının köpeklere yedirilmesi, hastalığın tekrar köpeklere bulaşmasına neden olmakta, böylece hastalıkta bir döngü meydana gelmektedir. Bu nedenle, pişmemiş kistli organların köpeklere yedirilmemesi, derin çukurlara gömülmesi bu döngünün kırılmasında hayati öneme sahiptir. Hastalıktan korunmak için, kontrol önlemlerinin alınması, hastalıkla ilgili mesajların halka verilerek farkındalık oluşturulması gerekmekte olup bu kapsamda:

- Kurban Bayramında halka yönelik farkındalık çalışmalarının yapılması, bu çalışmalarda <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/zoonotikvektorel-ekinokokkoz/afis-brosur> web adresinde yer alan bez afiş (banner) ve afişin kullanılması, söz konusu eğitim materyalleri stoklarımızda bulunmuyorsa, banner (bez afiş) (350x100 cm) ve afiş (68x31 cm) basımının tarafınızca yapılması,

- Bez afişlerin il, ilçe merkezleri ile köylerdeki kurban satış ve kesim yerlerine, afişlerin ise bu yerlerin yanı sıra köy girişleri, park, durak, cami gibi halkın görebileceği alanlara Kurban Bayramı öncesinde asılması gerekmektedir.

Ayrıca Kurban Bayramında kurbanların belediyelerin belirlediği kurban kesim yerlerinde ya da mezbahalarda kestirilmesi, kurbanlık hayvanın kesinlikle Veteriner Hekim

kontrolünden geçmiş sağlıklı hayvan olduğuna dikkat edilmesi, kesim işleminin hijyenik yerlerde ve ehil insanlar tarafından yapılması, kesim sonrası hayvanların hastalıklı organlarının ve kan, mide, bağırsak içeriği gibi atıkların gelişigüzel ortalığa atılmaması, kurban kesen, hayvanı yüzerek et taksimi yapan kasap ve yardımcıları ile kurban sahiplerinin çıplak elle hayvanların kan ve çıkartıları ile dokularına temas etmemesi, önlük giymek ve eldiven kullanmak gibi gerekli korunma önlemlerini almaları önemlidir.

Bunların yanı sıra Kurban Bayramının yaz aylarına özellikle Kırım Kongo Kanamalı Ateşi hastalığının yoğun görüldüğü dönemlere rastlaması ve hastalığın viremik dönemdeki hayvanların kan, idrar ve vücut sıvıları ile dokularına korunmasız temasla bulaşabiliyor olması bazı korunma önlemlerinin alınmasının önemini ortaya koymaktadır. Bu sebeple hastalığın hayvanlarda belirti göstermeden seyrettiği, hayvanlar sağlıklı görünse bile hastalığı bulaştırabilecek olmaları sebebiyle hastalığın sık olarak görüldüğü bölgeler başta olmak üzere hayvanların kan, idrar gibi vücut sıvılarına veya dokularına çıplak el ile temas edilmemesi gerekliliği, hastalığın bulaşmasını engellemek için eldiven kullanımı gibi gerekli koruyucu önlemlerin mutlaka alınmasının önemi, vücuda kene tutunmuş ise hiç vakit kaybetmeden çıplak el ile dokunmadan uygun bir malzeme (cımbız, eldiven, bez ve naylon poşet gibi) ile çıkarılması, kene tutunan veya kene ile temas eden kişilerin kendilerini en az 10 gün süreyle, hasta insan veya hayvanların kan, vücut sıvıları ile doğrudan temas eden kişiler ise kendilerini 2 hafta süreyle takip etmesinin önemli olduğu, halsizlik, iştahsızlık, ateş, kas ağrısı, baş ağrısı, bulantı, kusma veya ishal gibi belirtilerin görülmesi halinde derhal en yakın sağlık kuruluşuna müracaat edilmesi, vücuda tutunan veya hayvanların üzerinde bulunan keneleri kesinlikle çıplak el ile öldürülmemesi ve patlatılmaması, çiftlik hayvanlarında kene mücadelesi konusunda ilgili olarak Tarım ve Orman Bakanlığı teşkilatının önerileri ve yardımlarının dikkate alınması gerektiği hatırlatılmalıdır.

Bu sebeple COVID-19'a yönelik başta sosyal mesafe, izolasyon ve hijyen kuralları olmak üzere korunma önlemlerine ek olarak; yukarıda belirtilen hususlar ile ilgili olarak sağlık çalışanlarına ve halka eğitim verilerek farkındalığın artırılması, bu eğitimlerde Genel Müdürlüğümüzün web sayfasında yer alan eğitim materyallerinden faydalanılması, toplum sağlığının olumsuz etkilenmemesi açısından ortaya çıkabilecek şikâyetlerin yerinde ve zamanında değerlendirilerek sonuçlandırılması, İl ve İlçe Kurban Hizmetleri Komisyonlarının etkin ve verimli çalışması için gerekli desteğin sağlanması konularında;

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

e-imzalıdır.
Doç. Dr. Fatih KARA
Bakan a.
Genel Müdür

Dağıtım:
81 İl Valiliğine (İl Sağlık Müdürlüğü)